Programmabegroting 2026-2029 - integraal na besluitvorming

Gemeente Gouda

4.7 Verbonden partijen

4.7.1 Inleiding

Verbonden partijen zijn samenwerkingspartners van de gemeente waarin zij een bestuurlijk en een financieel belang heeft en waarin zij daardoor medeverantwoordelijkheid draagt (‘mede-eigenaarschap’). Verbonden partijen zijn gevormd omdat samenwerkingsverbanden kansen bieden voor een efficiëntere, effectieve en/of kwalitatief betere uitvoering. Verbonden partijen kunnen zowel publiekrechtelijke (gemeenschappelijke regelingen) als privaatrechtelijke (stichtingen, verenigingen, NV’s en BV’s) organisaties zijn.

In deze paragraaf wordt per verbonden partij weergegeven welk bestuurlijk en financieel belang de gemeente in een verbonden partij heeft en worden de actuele beleidsontwikkelingen benoemd.

4.7.2 Belangrijke ontwikkeling

In 2025 zijn de wijzigingen in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), die sinds 1 juli 2022 van kracht zijn, verder doorvertaald in de praktijk. Gemeente Gouda heeft hun gemeenschappelijke regelingen aangepast aan de nieuwe wettelijke vereisten. Deze aanpassingen zijn gericht op het versterken van de democratische legitimatie, onder meer door het instellen van adviescommissies, het recht op het geven van zienswijzen en de mogelijkheid tot het houden van een raadsonderzoek of enquête. In 2026 ligt de nadruk op de verdere toepassing en borging van deze instrumenten in de praktijk. Hierdoor ontstaat meer transparantie, grip en verantwoording richting de gemeenteraad bij deelname aan verbonden partijen.

4.7.3 Aspecten jaarrekening 2024

4.7.3.1 Algemene aspecten

De gemeente beschikt over alle jaarrekeningen 2024 van de verbonden partijen, inclusief de bijbehorende accountantsverklaringen. In deze verklaringen wordt onder andere aandacht besteed aan de continuïteit van de betreffende organisaties. Per verbonden partij is inzicht gegeven in het financieel belang van de gemeente en de bijbehorende financiële risico’s. Uitgangspunt daarbij is dat de verbonden partij zelf zorg draagt voor de afdekking van financiële risico’s door middel van een toereikend weerstandsvermogen. Dit is van belang om te voorkomen dat deelnemende gemeenten worden geconfronteerd met onverwachte financiële nadelen.

In het kader van het begrotingstraject 2026 van de gemeenschappelijke regelingen is bovendien stilgestaan bij de opgelegde taakstelling van 6% en de wijze waarop hier invulling aan is gegeven. Dit heeft geresulteerd in aangepaste zienswijzen op de begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen.

4.7.3.2 Specifieke aspecten

Het BBV en daaruit voortvloeiende richtlijnen geven specifieke voorschriften mee over aspecten inzake verbonden partijen. Voorschrift is dat gemeenten in de paragraaf verbonden partijen van de gemeentelijke begroting en jaarrekening de visie op en beleid omtrent verbonden partijen opnemen. De visie en het beleid zijn beschreven in de door de raad vastgestelde nota verbonden partijen 2012.

4.7.4 Beleidskader

De aansturing van de verbonden partijen is onderdeel van de verbetering van de financiële functie. Daarnaast wordt de nota verbonden partijen geactualiseerd. De besluitvorming hiervan staat gepland in het 4e kwartaal 2025.